Liikenne- ja viestintävaliokunta

Eduskunta

Lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle Wienin katsastussopimuksen muutosten hyväksymiseksi ja sopimuksen voimaansaattamiseksi (HE 78/2021 vp)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnassa on käsiteltävänä Hallituksen esitys eduskunnalle Wienin katsastussopimuksen muutosten hyväksymiseksi ja sopimuksen voimaansaattamiseksi (HE 78/2021 vp). Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry on saanut kutsun asiassa asiantuntijana kuultavaksi ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Wienin katsastussopimukseen liitetyt normit 3 ja 4 sekä normien 1–4 muutokset. Normien 1–2 muutokset koskevat normien yhdenmukaistamista suhteessa EU:n katsastusdirektiiviin. Muutokset liittyvät määräaikaiskatsastusten sisältöön, ajankohtiin ja tarkastuskohteisiin. Normit 3 ja 4 koskevat sähkö-, hybridi- ja kaasuajoneuvojen määräaikaiskatsastuksiin liittyviä erityisiä määräyksiä, jotka liittyvät määräaikaiskatsastusten sisältöön, ajankohtiin ja tarkastuskohteisiin. Lisäksi näiden normien määräykset määräaikaiskatsastusten ajankohdista muutetaan samoiksi kuin katsastusdirektiivissä.

Muutokset ovat tulleet kansainvälisoikeudellisesti voimaan vuosina 2018–2020, mutta niitä ei ole saatettu Suomessa voimaan oikea-aikaisesti. Tilanne korjattaisiin oikeustilan selkeyttämiseksi.

Esitykseen sisältyy myös lakiehdotus Wienin katsastussopimuksen ja sen normien niiden määräysten nostamisesta laintasoisiksi, jotka kuuluvat Suomessa lainsäädännön alaan.

SKAL pitää ehdotuksia hyväksyttävinä ottaen huomioon mm. kaasu-, sähkö- ja hybridiautojen yleistymisen. Näiden ajoneuvojen määräaikaiskatsastuksia koskevaa erityissääntelyä ei ole aiemmin ollut.

Perustelujen vaikutusarvioinnin mukaan normien voimaansaattaminen helpottaisi rajat ylittävää liikennettä Venäjälle, joka on sopimuspuolena Wienin katsastussopimuksessa. SKAL pitää tätä hyvänä ja tarpeellisena. Edelleen perustelujen mukaan normeilla luotaisiin selkeät toimintalinjat kaasu-, sähkö- ja hybridiajoneuvojen määräaikaiskatsastuksille. Toimintalinjojen selkeyttäminen yhdenmukaistaisi näiden ajoneuvojen katsastusvaatimuksia ja asiakkaiden kohtelua katsastustoimipaikoilla. Myös tätä SKAL pitää hyvänä.

SUOMEN KULJETUS JA LOGISTIIKKA SKAL RY
Finlands Transport och Logistik SKAL rf | Finnish Transport and Logistics SKAL
Nuijamiestentie 7
FI-00400 Helsinki
T +358 9 478 999
F +358 9 587 8520
skal@skal.fi
Y-0202176-1
WWW.SKAL.FI
www.skal.fi/sv | www.skal.fi/en

SKAL kuitenkin esittää muutosta katsastussopimuksessakin mukana oleviin määräaikaiskatsastuksen ajankohtiin Suomessa. Tässä katsastussopimuksessa, samoin kuin katsastusdirektiivissä (2014/45/EU), edellytetään, että M1-luokan ajoneuvot, joita käytetään takseina tai ambulansseina, sekä M2-, M3-, N2-, N3-, O3- ja O4-luokan ajoneuvot katsastettavaksi yhden vuoden kuluttua ajoneuvon ensimmäisestä rekisteröintipäivästä ja sen jälkeen joka vuosi.

Suomessa ajoneuvolain mukaan edellä mainitut linja- tai kuorma-autot (M2-, M3-, N2- tai N3-luokka), O3- tai O4-luokan perävaunu, taksi taikka ambulanssi on määräaikaiskatsastettava ensimmäisen kerran viimeistään vuoden kuluttua ajoneuvon käyttöönottopäivästä ja sen jälkeen viimeistään vuoden kuluttua edellisestä katsastuksesta. Jos ajoneuvo on hyväksytty määräaikaiskatsastuksessa enintään 30 vuorokautta ennen edellä mainittua viimeistä katsastuspäivää, ajoneuvon seuraavan määräaikaiskatsastuksen viimeinen katsastuspäivä ei muutu. Aiemmin niin sanottu katsastusaikaikkuna oli raskaalla kalustolla 6 kuukautta, nyt siis vain 30 päivää, joka on osoittautunut aivan liian lyhyeksi ajaksi käytännön tarpeisiin.

SKAL esittää, että ajoneuvolain 150 §:n 2 momenttia muutetaan pikaisesti siten, että raskaan kaluston voi katsastaa kolmen kuukauden aikana ennen viimeistä katsastuspäivää ilman että seuraavan vuoden viimeinen katsastuspäivä muuttuu:

> *Ajoneuvolaki*
> *150 §*
> *- - - -*
> *Poiketen siitä, mitä 149 §:n 1 momentin 1–5 ja 7 kohdassa sekä 2 momentissa säädetään, ajoneuvon seuraavan määräaikaiskatsastuksen viimeinen katsastuspäivä ei muutu, jos ajoneuvo on hyväksytty määräaikaiskatsastuksessa enintään 30 vuorokautta* ***ja linja- tai kuorma-auto (M2-, M3-, N2- tai N3-luokka), O3- tai O4-luokan perävaunu, taksi taikka ambulanssi enintään 3 kuukautta*** *ennen mainittujen lainkohtien mukaista viimeistä katsastuspäivää.*

Nykyisen lainsäädännön mukainen 30 päivän aikaikkuna on siis liian lyhyt jatkuvasti liikenteessä olevien kuorma-autojen ja perävaunujen katsastamiseen. Jos katsastamisen tekee ennen 30 päivän rajaa, seuraava katsastus siirtyy vastaavasti aikaisemmaksi. Tämä aikaistuminen, erityisesti toistuessaan, lyhentää katsastusväliä oleellisesti näiden vähintään vuoden välein katsastettavien ajoneuvojen kohdalla. Lisäksi sopivan ajankohdan etsiminen on aloitettava hyvin aikaisin, ettei 30 päivän aikaikkuna ehdi umpeutua. SKAL katsoo, että kerran vuodessa katsastettavien ajoneuvojen osalta kolmen kuukauden vaihtelu katsastusaikavälissä ei aiheuta vaaraa liikenneturvallisuudelle, kun katsastus kuitenkin suoritetaan käytännössä joka vuosi.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Iiro Lehtonen	Ari Herrala
toimitusjohtaja	edunvalvontajohtaja